

Rutiner för att främja närvaro, förebygga och åtgärda frånvaro

Alfaskolan läsår 2024–2025



Att skapa en närvarokultur

Grunden i närvaroarbetet handlar om att skapa en närvarokultur. Det är viktigt att all personal får kunskap om vikten av elevers närvaro i skolan samt att all personal har kännedom om orsaker till frånvaro. Arbeta för att få delad kunskap och samsyn samt ett gemensamt språkbruk. Att använda begreppet ”missad undervisning” signalerar att skolan är viktig, oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig så handlar det om missad undervisning för eleven. Att inte reagera på sen ankomst eller registrera frånvaro kan istället skapa en frånvarokultur. Likaså kan frånvarokultur skapas om skolan ger dubbla budskap vid ansökan om ledighet genom att säga att ”Vi beviljar ingen ledighet för resa – men vi säger inget om du ändå åker”. Tänk på att elever går 178 dagar i skolan och är lediga 187 dagar på ett kalenderår. Koppla ihop närvaro med skolresultaten och ta alltid upp närvarostatistik på alla utvecklingssamtal. Exempelvis är 10 procent frånvaro under 20 veckor detsamma som att vara frånvarande två hela veckor. 20 procent frånvaro är detsamma som att vara frånvarande en månad på en termin eller två månader på ett skolår och detta bör vara ett observandum.

Diskutera hur skolan uppmärksammar frånvaro respektive närvaro

- Uppmärksammar vi bara våra elever eller hjälper vi varandra?
- Arbetar all personal utifrån samma förhållningssätt?
- Hur signalerar vi vikten av närvaro?
- Ifrågasätter vi frånvaro? Höjer vi ögonbrynen åt den?
- När pratar vi närvaro med varandra i skolan, med elever och med vårdnadshavare?

Ge information till alla vårdnadshavare om hur skolan arbetar med att främja skolnärvaro samt förebygga och åtgärda frånvaro vid första föräldramötet.

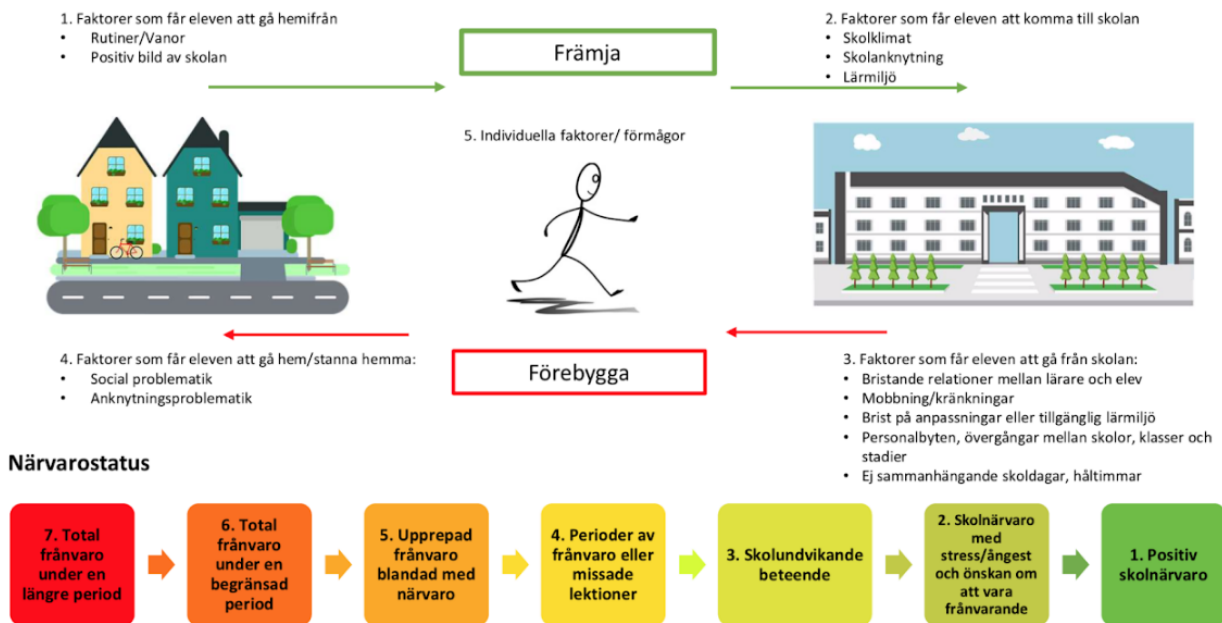
Definition av frånvaro

- Giltig frånvaro innebär sjukdom eller ledighet som har beviljats av mentor vid kortare ledighet och av rektor vid längre ledighet
- Ogiltig frånvaro innebär frånvaro från undervisningen utan giltiga skäl
- Ett frånvarotillfälle är ett lektionstillfälle, tre sena ankomster eller tre ej deltagit under en vecka
- Oroande frånvaro är mer än tjugo procent registrerad frånvaro under den senaste månaden – oavsett om den är giltig eller ogiltig
- Problematisk skolfrånvaro - Vissa elever har ett problematiskt förhållande till skolan. Det kan resultera i ett frånvarobeteende som kan se ut på följande sätt:
 - Skolk – regelbunden frånvaro från en eller flera lektioner utan giltig orsak
 - Hemmasittande – dra sig undan och isolera sig, ofta i hemmet en månad eller mer
 - Korridorsvandring – frånvarande på en eller flera lektioner, men ändå kvar i skolan
 - Återkommande sen ankomst – kommer ofta försent till lektioner och samlingar
 - Återkommande giltig frånvaro – regelbunden frånvaro på grund av sjukdom eller privata angelägenheter

Definition på oroande – upprepad eller längre frånvaro

Om frånvaron överstiger 20 procent som ströfrånvaro av undervisningen under en månad kan det betraktas som oroande. Om en elev har mer än fem tillfällen som omfattar minst 25 procent av skoldagen under en 4-veckorsperiod eller om sammanhängande giltig eller ogiltig frånvaro överstiger tio skoldagar är frånvaron att betrakta som oroande.

Skolnärvaromodell



Skolnärvaromodellen är hämtad från Karlstad kommun. Modellen ger en översikt över frisk- och riskfaktorer som kan påverka en elevs skolnärvaro. Den ger oss stöd i vilka faktorer som vi behöver främja och vilka faktorer som vi behöver förebygga.

Arbetsgång vid frånvaro

- All närvaro rapporteras dagligen av undervisande lärare i Infomentor. Rektor ansvarar för att all personal registrerar elevers närvaro lika.
- Vid ogiltig frånvaro kontaktar klasslärare vårdnadshavare, samma dag i direkt anslutning till första lektionspasset, genom i första hand telefonsamtal, i andra hand genom SMS eller e-post. Se över elevens personkort och ring de nummer som finns där. Beroende på ålder, samtalar klasslärare också med eleven om orsakerna till frånvaron.
- Om ogiltig frånvaro upprepas, om sena ankomster upprepas, om eleven ej deltagit eller om giltig frånvaro är återkommande kontaktar klasslärare vårdnadshavarna via telefon för att reda ut vad som ligger bakom frånvaron. Vid behov kallar klasslärare vårdnadshavarna till ett möte för att reda ut orsakerna. (Detta ska dokumenteras i Infomentor – anteckningar enligt följande: Hur är elevens närvaro i skolan? Hur omfattande är frånvaron? Vad kan frånvaron bero på? Vilka insatser har gjorts från skolan för att öka närvaron?). Vid behov sätts extra anpassningar in för eleven. Om orsaken till frånvaro är sjukdom ska skolan samarbeta med hemmet kring exempelvis läxor och annan information.

- Om ogiltig frånvaro upprepas till ett tredje tillfälle, eller om den giltiga frånvaron fortsätter, meddelar klasslärare detta till elevhälsoteamet och tar med dokumentation från tidigare möte. Här kan även trygghetsteamets kompetens tillvaratas. Rektor ser till att elevens frånvaro utreds skyndsamt. Detta sker i samråd med eleven, vårdnadshavare och elevhälsa. En blankett om utredning av särskilt stöd skrivs av klasslärare tillsammans med någon ur elevhälsoteamet. Utredningen är en sammanställning av kartläggning av skolsituationen samt den pedagogiska bedömningen. Beslut fattas om eventuella åtgärdsprogram som skrivs i Infomentor. (Se info på Teams – filer – EHT)

Kartläggning av skolsituationen, se bilaga 1, pedagogisk bedömning ([pedagogisk kartläggning, Teams](#)), se bilaga 2, utredning av särskilt stöd, se bilaga 3



- När utredningen av särskilt stöd är klar kallar rektor till möte med vårdnadshavare, elev, klasslärare samt ansvarig från elevhälsoteamet där åtgärder diskuteras och fastställs. Genomför särskilt stöd. Utvärderingsmöte ska normalt ske inom två till tre veckor.
- Vid utvärderingsmötet deltar elev, vårdnadshavare, rektor, klasslärare samt ansvarig från elevhälsoteamet. Här görs en utvärdering av åtgärderna och vid mötet bestäms hur eventuella nya insatser ska se ut. Uppdatera åtgärdsprogram i Infomentor.
- Visar utvärderingen vid mötet att det inte skett någon förbättring och att åtgärderna inte upplevs som tillräckliga kan en anmälan till kommunens socialtjänst vara aktuell. Eventuell skolpliktsanmälan sker till förvaltningens skolpliktshandläggare.
- Arbetet med att få eleven att återgå till full närvaro fortsätter tills resultatet har uppnåtts och eleven har en fungerande skolgång. Detta sker i samverkan med de inkopplade instanserna. Vid behov upprättas en samordnad individuell plan (SIP).

Kartläggning av skolsituation

Exempel på frågor att ställa till eleven:

Hur mår du?

Vad gillar du att göra?

Hur ser dina matvanor ut?

Hur ser dina sovrutiner ut?

Vad ser du fram emot?

Vad har du för framtidsdrömmar?

Övrigt om ditt mående?

Pedagogiskt perspektiv

Vad tycker du om ditt schema i skolan?

Hur tycker du att en bra lektion ska vara?

Vilka ämnen tycker du fungerar bra?

Vilka ämnen tycker du är svåra? Varför? Hänger du med i undervisningen? Om inte, vad behöver du hjälp med?

Ger lärarna tydliga instruktioner, och förstår du vad du ska göra i olika ämnen?

Trivs du med dina lärare? Kan du nämna någon lärare som du trivs bra med?

Kan du be dina lärare om hjälp när du behöver? Hur gör du då?

Behöver du stöd när du läser eller skriver? Om ja, vilket stöd?

Hur lär du dig bäst?

Hur är det för dig att samarbeta i grupp?

Finns det några elever som du känner dig trygg att samarbeta med? Vad är dina starka sidor i skolan?

Får du med dig ditt skolmaterial till varje lektion? Om inte, varför?

Fungerar det för dig att påbörja, genomföra och avsluta en uppgift på egen hand?

Får du arbetsro på lektionerna? Om nej, varför inte?

Hur är lokalerna på skolan tycker du?

Om anpassningar genomförts - har de fungerat?

Socialt perspektiv

Hur trivs du i skolan?

Har du kompisar?

Har du kompisar i skolan?

Vad gör du på rasten?

Har du någon vuxen i skolan att prata med om det skulle behövas?

Äter du skolmaten? Om inte, äter du något annat under skoldagen?

Är det något som stressar dig i skolan?

Är du trygg i skolan och på vägen till och från skolan?

Hemma

Hur har du det hemma?

Vilka är det som hemma hos dig?

Vad gör du när du är hemma?

Sköter du din hygien?

Har du någon hemma som kan stötta dig i ditt skolarbete?

Bekymrar du dig över någonting som rör familjen?

Har det hänt någonting hemma som påverkar din skolnärvaro och hur du har det i skolan?

Fritiden

Vad gör du när du inte är i skolan? Aktiviteter?

Tycker du att du har lagom många aktiviteter på din fritid?

Tycker du att dina aktiviteter tar rimligt mycket tid? Finns det någon aktivitet som du skulle vilja börja med?

Vad brukar du göra när du har lov?

Har du kompisar på fritiden?

Gillar du att umgås med flera eller en kompis i taget?

Har det hänt något på fritiden som påverkat din situation i skolan?

Har det hänt något på sociala medier som påverkat din situation i skolan?

Resurser Vilka resurser/styrkor finns om ska stötta dig för att öka din närvaro?

Vad kan du själv göra för att närvaron ska öka?

Vad tycker du att vårdnadshavarna kan göra för att närvaron ska öka?

Vad tycker du att skolan kan göra för att närvaron ska öka?

Andra idéer?

Tankar om det här samtalet?